

WEBSTEK

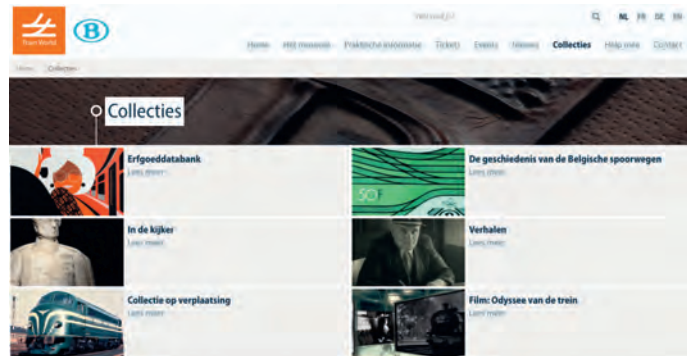
trainworld.be

De NMBS bezit een indrukwekkende erfgoedcollectie. Met een treingeschiedenis van bijna twee eeuwen mag dat ook wel. Op 5 mei 1835 al opende tussen Brussel en Mechelen de eerste spoorlijn van het Europese vasteland. Sindsdien is de trein een van de voornaamste transportmiddelen in ons land gebleven, met een onmiskenbare invloed op de economische, sociale en technologische ontwikkeling.

Die verzameling is behoorlijk divers. Naast de vanzelfsprekende oude locomotieven en historische rijtuigen, kan je er meubels, maquettes, uniformen, foto's, werktuigen, films, affiches, postzegels, boeken en tijdschriften zien. Om die fysiek te bekijken, moet je naar Trainworld. Bij het station van Schaarbeek, centraal op het Belgische spoornetwerk en op de oudste spoorlijn van Europa, ontdek je daar die imposante collectie, met onder meer vijf stoomlocomotieven. Een daarvan is de Pays de Waes, de oudste bewaarde op het continent.

DE DIGITALE TREIN Met zo'n verzameling mocht de NMBS uiteraard digitaal niet achterblijven. Daarom hebben ze ingezet op een grootschalige inventarisatie en digitalisering. Dat was een huzarenstukje. Een groep van een twintigtal vrijwillige treinfanaten ging met de collectie aan de slag, en zorgde er voor dat je intussen al 12.000 museumfiches en 71.000 documenten online kan bekijken. Het werk gaat nog steeds door. Het resultaat daarvan is voortaan vrij toegankelijk op trainworld.be. Die webstek is op de eerste plaats het portaal voor het fysieke museum, met alle praktische informatie en info over ticketverkoop en evenementen. Maar het echt interessante deel, is het tabblad Collecties. Daar bevindt zich een schat aan informatie voor onderzoekers, studenten en alle mensen met een hart voor het spoor.

De ruggengraat van die onlinecollectie is de erfgoeddatabase waarin alle gedigitaliseerde stukken te vinden zijn. Het zoeken gaat behoorlijk vlot. Je kan kiezen voor een eenvoudige zoekmachine, maar ook voor een gespecialiseerde variant die meer precieze parameters toelaat om echt op zoek te gaan naar de details in die duizenden referenties, foto's, video's en scans. Wat je vindt, kan je selecteren en downloaden of mailen.

DE EXOTISCHE ORIENT-EXPRESS Naast die database voor de gerichte zoeker, is de digitale verzameling er ook voor wie zich meer gericht wil laten leiden door de geschiedenis van het spoor. Zo hebben ze dat rijke verleden aan de hand van collectiestukken overvloedig geïllustreerd in een overzicht dat je meeneemt van het prille begin in de jaren dertig van de negentiende eeuw tot het heden. Ontdek wat de trein betekende tijdens de wereldoorlogen, of hoe het spoor evolueerde tijdens de Golden Sixties en de oliecrisis. Of droom gewoon weg bij een aantal nostalgische hoogtepunten. Dat wegdromen kan je ook bij enkele van de thema's die trainworld.be in de kijker zet. Zo nemen de foto's van de Nederlandse fotograaf Joop Quanjer je mee naar een tijd van iconische stoomtreinen. Of beleef je via de gedigitaliseerde beelden de opwinding van de befaamde modeltreinverzamelaar Raymond Legrand. Naast collectiestukken, is er ook plaats voor immaterieel erfgoed: de verhalen van mensen voor wie het spoor een bijzondere betekenis had. Voormalig machinist Jean Dubuffet vertelt over het harde labeur in oude dieseltreinen. Louise Maréchal laat je net de andere kant zien: de luxe en het exotisme van de Orient-Express.

ODYSSEE VAN DE TREIN Daarnaast leer je op trainworld.be welke collectiestukken uitgeleend zijn aan andere musea of tentoonstellingen. Zo kan je tot de verbeelding sprekende stukken die zelden uit het depot komen op locatie volgen als die uitgeleend worden. Ook treingerelateerde collecties van andere instellingen als het Instituut voor Financiële Archeologie in Mechelen komen aan bod. Tot slot vertelt de film *Odyssee van de trein* je het verhaal van het spoor en de bijhorende voertuigen tussen 1835 en 2019.

—
JONAS BRUYNEEL